

**Leidschendam-
Voorburg**

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 29 september 2020

Nummer 1904

Onderwerp Raadsbrief Initiatiefvoorstel opt-in systeem ongeadresseerd reclamedrukwerk

Portefeuillehouder Wethouder Van Eekelen

Behandeld door AM Geel

1. Waarom wordt de raad geïnformeerd?

Op 1 september 2020 heeft het college een initiatiefvoorstel van de fractie D66 ontvangen inzake een opt-in systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk. Op basis van Artikel 29, lid 2 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg brengt het college middels deze raadsbrief haar wensen en bedenkingen over dit initiatiefvoorstel ter kennis van de raad.

2. Korte inhoudelijke toelichting

Het initiatiefvoorstel

Op dit moment kunnen mensen die geen ongeadresseerd drukwerk wensen te ontvangen dit aangeven middels een Nee/Ja of Nee/Nee-sticker. Een substantieel deel van de woningen heeft echt geen sticker op de brievenbus en ontvangt daarom ongeadresseerd drukwerk.

Door de invoering van een Ja/Ja-sticker moeten mensen actief aangeven dat zij ongeadresseerd reclamedrukwerk willen ontvangen. Bij huizen zonder sticker mag dan geen ongeadresseerd reclamedrukwerk meer worden bezorgd.

De verwachting is dat hiermee het papiergebruik, en daarmee ook het aanbod van oud papier, zal afnemen in de gemeente.

Overwegingen

Verschillende overwegingen hebben uiteindelijk geleid tot een standpunt. In deze raadsbrief deelt het college deze overwegingen.

Afvaldoelstelling

Om het restafval in de gemeente te laten dalen, staat het college een 2-sporenbeleid voor: (1) het maximaal stimuleren van afvalscheiding en (2) het beperken van afval door het aanbod te verminderen.

Het voorliggende initiatiefvoorstel ondersteunt de tweede pijler van dit beleid. Het draagt echter niet bij aan een verhoging van het scheidingspercentage van de

gemeente aangezien het initiatiefvoorstel erop gericht is geen afval (in de vorm van te scheiden grondstoffen) te produceren. Alleen geproduceerd afval dat vervolgens op een juiste wijze wordt gescheiden draagt bij aan het scheidingspercentage.

Dit laat onverlet dat het college het doel van het initiatiefvoorstel, vermindering van afval, volledig onderschrijft. Afgaande op de ervaringscijfers uit Amsterdam, kan een degelijk voorstel in de gemeente Leidschendam-Voorburg leiden tot een vermindering van aangeboden Oud Papier en Karton (OPK) van 356 ton (zie kader).

Gevolgen invoering Ja/Ja-sticker – ervaringen in Amsterdam (2019)

Voorafgaand aan de invoering van de Ja/Ja-sticker, ontvingen 210.000 huishoudens in Amsterdam ongeadresseerd reclamedrukwerk. Dit was ongeveer 50% van het aantal huishoudens in Amsterdam. Na de invoering van de Ja/Ja-sticker, is het percentage huishoudens dat ongeadresseerd reclamedrukwerk ontvangt, gedaald tot 20%.

Een **vertaling naar de situatie in Leidschendam-Voorburg** leidt ertoe dat op dit moment in de gemeente zo'n 18.000 huishoudens ongeadresseerd reclamedrukwerk ontvangen. Door invoering van de Ja/Ja-sticker kan dit dalen naar 7.200 huishoudens. Met 33 kilo ongeadresseerd reclamedrukwerk per huishouden, levert dit in LV een besparing op van 356 ton OPK.

In 2019 is in 2019 in totaal 4.890 ton oud papier en karton opgehaald. Hiervan is 3072 ton als OPK-fractie opgehaald. De resterende 1.818 zat in het restafval (11% van het restafval). Op basis hiervan kunnen we concluderen dat 63% van het oud papier op een juiste manier wordt weggegooid. De resterende 38% komt onterecht bij het restafval.

Het is onduidelijk wat de samenstelling van dit papier in het restafval is, dit kunnen oude kranten, tijdschriften, enveloppen, reclamedrukwerk etc. zijn. Maar als we bovenstaande verdeling hanteren voor specifiek reclamedrukwerk, mag aangenomen worden dat door dit initiatiefvoorstel het restafval in de gemeente met 131 ton afneemt (37% van 356 ton).

Sportverenigingen

Een vermindering van het aanbod van papier, zal naar verwachting leiden tot zowel minder papier bij het restafval, maar ook tot een verlaging van het gescheiden ingezamelde Oud Papier en Karton (OPK). In onze gemeente wordt een deel van het OPK ingezameld door 21 scholen, (sport)verenigingen of maatschappelijke organisaties. In 2019 verzamelden deze instellingen in totaal 560 ton OPK. Dit is 18% van het totaal opgehaalde OPK, 3072 ton, in onze gemeente.

Vanuit de gemeente ontvangen deze verenigingen en organisaties een vergoeding voor de opgehaalde tonnen OPK. De vergoeding betreft 3,5 cent per kilo. Daarnaast betaalt de gemeente premies uit aan de verenigingen/ instellingen die in vergelijking met het vorige jaar percentueel de grootste stijging van opgehaald papier laten zien.

In totaal is zo door de gemeente voor ruim € 21.000 aan Subsidie Oud Papier uitgekeerd aan de 21 deelnemers in 2019.

Het verminderen van het aanbod van OPK, door een Ja/Ja-sticker in te voeren, zal dan ook een gevolg hebben voor de financiële vergoeding, en de premie, die verenigingen van de gemeente kunnen krijgen.

Omdat geen analyse is gemaakt naar soorten papier in het OPK, kan niet met zekerheid gezegd worden hoeveel invloed een Ja/Ja-sticker zal hebben op de vergoedingen voor de verenigingen en organisaties. Ondanks dat, vraagt het college de raad hier wel rekening mee te houden omdat een daling van de vergoeding voor de deelnemende organisaties een gat in de begroting van deze organisaties kan slaan.

Overigens wordt met Avalex en de andere Avalex-gemeenten nagedacht over een andere wijze van inzamelen van deze specifieke stroom OPK, en het uitkeren van de subsidie, maar dit is in een verkennend stadium en zal niet op korte termijn tot wijzigingen in onze gemeente leiden.

Lokale ondernemers

De folders die met de huis-aan-huis bladen mee komen, zijn vaak van lokale ondernemers. Zij zien deze folders als mogelijkheid om extra aandacht voor hun diensten en services te krijgen. Een advertentie op een binnenpagina van een huis-aan-huis blad is wat dat betreft minder onderscheidend.

Het MKB waarschuwt dan ook dat door de Ja/Ja-sticker het bereik van deze folders daalt en daarmee ook de kring van potentiële nieuwe klanten. In een tijd waarin de lokale ondernemers al zwaar zijn getroffen door de corona-crisis, een crisis waarvan op dit moment nog niet duidelijk is hoe lang die nog zal duren, is het college van mening dat de gemeente er juist alles aan moet doen om deze ondernemers te steunen.

Een uitstel van de invoering van deze sticker naar 1 juli 2022 zou wat dat betreft de ondernemers enkele maanden extra respijt geven om in die maanden hun bereik zo groot mogelijk te maken en zo extra klanten aan zich te binden.

Kosten

Een implementatie van dit initiatief zorgt voor budgettaire gevolgen die op dit moment nog niet duidelijk zijn/ gemaakt kunnen worden. Wel is duidelijk dat de kosten voor implementatie uiteenvallen in drie delen:

- Aanschaf en distributie van de stickers

Uitgaande van cijfers uit Amsterdam, zal ongeveer 20% van de huishoudens kiezen voor een Ja/Ja-sticker. Dit leidt tot zo'n 7.200 huishoudens in onze gemeente.

- Communicatie

Maximale effectiviteit kan alleen bereikt worden door een goede communicatie richting de inwoners. Via bewonersbrieven, een onlinecampagne en advertenties in de gemeenterubriek en mogelijk andere lokale media.

- Handhaving

Als besloten zou worden tot een digitaal systeem voor handhaving, betekent dit dat de gemeente één of meerdere licenties voor een dergelijk systeem moet aanschaffen. De navolging van meldingen zorgt voor extra inzet vanuit de Afdeling Handhaving waardoor extra uren voor het taakgebied Afval moeten worden ingezet. De verdere administratieve verwerking van (bestuurlijke) boetes komt ook ten laste van het gemeentelijk budget.

Zie het kader voor een uitgewerkte inschatting hoeveel inzet vanuit de Afdeling Handhaving nodig is bij de invoering van een Ja/Ja-sticker.

Inzet Afdeling Handhaving bij invoering Ja/Ja-sticker, bij gebruikmaking van een digitaal meldingssysteem

1. Na elke melding ter plaatse gaan en controle uitvoeren op sticker en op reclaimedrukwerk en de melder horen en vervolgens rapport opmaken en administratief verwerken **(1,5 a 2 uur)**
2. Opstellen voornemen last onder dwangsom + geven zienswijze termijn + administratieve verwerking **(4 uur)**
3. Opstellen definitieve last + ingaan/onderzoek naar zienswijze + administratieve verwerking **(situatie afhankelijk, ga uit van 6 uur)**
4. Bij overtredingen opstellen verbeuring dwangsom + administratieve verwerking **(2 uur)**
5. Invordering dwangsom (pm.)

Indien de raad ervoor zou kiezen om sportverenigingen en maatschappelijke instellingen te compenseren voor gemiste inkomsten door een daling van het oude papier, zou dit nog een vierde kostencomponent zijn.

Termijn van invoering

Het initiatiefvoorstel stelt dat een startdatum van 1 januari 2022 een redelijke overgangstermijn is. De VNG hanteert echter een overgangstermijn van 20 maanden. Mede gezien bovenstaande overwegingen en de onduidelijkheden waar de samenleving, en gemeentelijke organisatie, nog mee te maken heeft in het kader van de coronacrisis, adviseert het college een startdatum van 1 juli 2022.

Standpunt van het college

Zoals gesteld, onderschrijft het college het doel van het initiatiefvoorstel, vermindering van het afval in de gemeente. Omdat sommige zaken echter onduidelijk zijn, zoals het % ongeadresseerd drukwerk dat als restafval wordt weggegooid, is het van tevoren lastig in te schatten wat de uiteindelijke effecten op de hoeveelheid afval in onze gemeente zijn.

Ook wil het college de raad nadrukkelijk wijzen op mogelijke negatieve effecten van deze maatregel voor twee belangrijke groepen in onze samenleving: de maatschappelijke organisaties die nu oud papier ophalen en hun subsidie-inkomsten kunnen zien dalen, en de lokale ondernemers die in mindere mate (nieuwe) klanten kunnen bereiken met reclaimedrukwerk.

Als laatste vraagt het college de raad ook nadrukkelijk te kijken naar de datum van invoer. Het college is van mening dat, mede vanwege de onzekere situatie rondom het corona-virus, het voor een ordelijke invoer van dit nieuwe beleid, de voorkeur geniet om de invoerdatum te verschuiven naar 1 juli 2022.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris

K. Tigelaar
burgemeester